

Posudek oponenta *e.1*

Kód poskytovatele	MSM
Identifikační kód VZ	0021620828
Název výzkumného záměru	Ekologické procesy v evoluci modelových skupin organismů
Uchazeč	Univerzita Karlova v Praze
Vykonavatel	Přírodovědecká fakulta
Řešitel	Prof. RNDr. Petr Volf, CSc.

Uveďte prosím své jméno a tituly, instituci a přesnou adresu:

Jméno a tituly	
Instituce	
Adresa	
PSČ	
TEL	
FAX	
E-mail	
Obory Vaší odborné působnosti	

Prohlášení oponenta

Prohlašuji, že

- a) neposkytnu informaci o průběhu hodnocení návrhu výzkumného záměru uchazeči,
- b) neposkytnu jiným osobám informace o návrhu výzkumného záměru nebo výsledcích jeho hodnocení,
- c) nepořídil/a jsem z podkladů pro hodnocení návrhů výzkumných záměrů kopii,
- d) podklady pro hodnocení návrhu výzkumného záměru po skončení řízení zničím nebo je spolu s posudkem oponenta vrátím poskytovateli.

Dále prohlašuji, že

- a) nejsem v pracovně právním vztahu k uchazeči,
- b) nejsem podjatý/á vůči uchazeči nebo návrhu výzkumného záměru,
- c) posudek oponenta jsem zpracoval/a výhradně na základě objektivních kritérií.

8. srpna 2004

Datum

Podpis oponenta

1. Hodnocení výzkumného záměru z odborných hledisek

Označte vždy jednu z uvedených charakteristik, která je **nejbližší** Vašemu názoru na posuzovaný výzkumný záměr, a svoje stanovisko upřesněte a zdůvodněte v komentáři. Komentář jak k jednotlivým kritériím, tak i k celkovému hodnocení je nezbytnou součástí posudku oponenta.

1.1. Očekávaný přínos výzkumného záměru (hodnocení cílů výzkumného záměru - bod C5 s přihlédnutím k bodům C1, C2 a C8 návrhu výzkumného záměru)

A	☒	cíle jsou formulovány jasně a konkrétně, spoluvytvářejí současný světový trend rozvoje oboru, přinášejí nové myšlenky, případně vytvářejí nové trendy, formulují nové mezioborové koncepce
B	☐	cíle jsou formulovány jasně a konkrétně, navazují na dlouhodobé trendy oboru a dále je rozvíjejí, významně posouvají současnou úroveň poznání
C	☐	cíle jsou formulovány konkrétně a pouze dílčím způsobem rozvíjejí poznatky oboru
D	☐	cíle zahrnují okrajové problémy oboru, pro rozvoj oboru jsou nevýznamné nebo pouze potvrzují známé skutečnosti
E	☐	cíle nejsou jasně a konkrétně formulované, nejsou přesvědčivé

Komentář:

VZ představuje velice kvalitní návrh, vycházející z tradic a úspěchů jednotlivých skupin/témat. Podstatné je, že k návrhu tohoto VZ se sešly šťastným způsobem mimořádně kvalitní skupiny PřF UK s bohatou spoluprací s některými pracovišti AV ČR (ÚBO, ÚŽFG, BÚ a další). Zejména 3 základní tématické celky VZ nejenom snesou světovou soutěž, ale představují v ní přední aktéry: (1) Evoluční genetika myši/analýza v hybridní zóně; (2) Populační genetika a evoluční ekologie rostlin a invazní organismy; (3) Interakce parazitických organismů s přenašeči a hostiteli, evoluční a ekologické aspekty.

1.2. Věrohodnost splnění cílů a dosažení předpokládaných výsledků výzkumného záměru (posouzení předpokladů uchazeče/vykonavatele k řešení výzkumného záměru)

1.2.a. Vědecký potenciál uchazeče/vykonavatele (posouzení předpokladů k řešení na základě celkové koncepce výzkumu a vývoje uchazeče/vykonavatele a dosavadních výsledků - body B1-B3, C3, C4 a D4 ve vztahu k bodům C5 a C8 návrhu výzkumného záměru)

A	☒	uchazeč/vykonavatel zaujímá v oboru přední postavení, dosavadní výsledky jsou na mezinárodní úrovni, pravděpodobnost dosažení cílů a předpokládaných výsledků je vysoká
B	☐	uchazeč/vykonavatel je v oboru etablován, dosavadní výsledky jsou kvalitní, ale ne vždy dosahují mezinárodní úrovně, dosažení cílů a předpokládaných výsledků je reálné
C	☐	uchazeč/vykonavatel je v oboru již částečně etablován, dosavadní výsledky jsou na dobré úrovni, avšak nepočetné, dosažení cílů a předpokládaných výsledků je pravděpodobné, plánované cíle jsou vzhledem k dosavadním výsledkům příliš ambiciózní
D	☐	uchazeč/vykonavatel v oboru začíná, dosavadní výsledky nejsou významné, dosažení cílů a předpokládaných výsledků je reálné pouze za určitých předpokladů (specifikujte v komentáři)
E	☐	uchazeč/vykonavatel není v oboru dostatečně etablován, dosavadní výsledky neskytají záruku splnění cílů a předpokládaných výsledků, plánované cíle nejsou reálné

Komentář:

Dosavadní výsledky jsou jednoznačně na špičkové světové úrovni, o tom není pochyb, pakliže si čtenář prostuduje seznam publikací, podstatné navíc je, že to platí pro všechny 3 tématické domény resp. skupiny, které v rámci těchto domén pracují. Významné rovněž je, že v publikační anamnéze jsou také sdělení publikovaná v Nature, případně vyžádaná sdělení pro Advances of ... či Trends in ...

1.2.b. Mezinárodní spolupráce (body B4.a.-B4.e. návrhu výzkumného záměru)

A	☐	široká a dlouhodobá aktivní spolupráce s předními zahraničními pracovišti, pravidelná přímá účast na výzkumných projektech a vysoký podíl společných prestižních publikací
B	☒	mezinárodní spolupráce je významná, ale spíše na úrovni individuálních kontaktů, byla vytvořena řada společných výsledků (publikací)
C	☐	byly již navázány kontakty se zahraničními pracovišti, je snaha o formulaci společných projektů
D	☐	významnější kontakty se zahraničními pracovišti, která se zabývají obdobnou problematikou dosud nebyly navázány, existující kontakty jsou spíše nahodilé a krátkodobé
E	☐	stávající mezinárodní spolupráce se problematiky výzkumného záměru nedotýká nebo dotýká pouze okrajově

Komentář:

Mezinárodní spolupráce je významná a její rozsah je značný. Jedná se o mladé dynamické týmy ve všech případech, a tak je zcela spolehlivě zaručen i trend dalšího rozvoje žádoucích mezinárodních vztahů. V tomto případě hodnotím B, neboť jistě procento publikací se zahraničními spoluautory by mohlo být vyšší. Na druhou stranu to nepovažuji naprosto za nedostatek, prostě odpovídá to reálné situaci. A kromě toho dobře vím, jak neformálně silné jsou zahraniční vztahy např. v parazitologické skupině. Ti dokonce významně přispívají k rozvoji parazitologie a k tlumení leishmaniózy v Turecku.

1.3. Proveditelnost výzkumného záměru (posouzení předpokladů pro dosažení cílů z hlediska strategie a metod řešení, kvality řešitelského týmu, infrastruktury a technických podmínek, přiměřenosti finančních požadavků a reálnosti jednotlivých kroků časového plánu řešení)

1.3.a. Strategie a metody řešení výzkumného záměru (bod C6 ve vztahu k bodům C5 a C8 návrhu výzkumného záměru)

A	☒	strategie, metodika a metody řešení přinášejí nové přístupy, případně vytvářejí nové trendy, dosažení předpokládaných cílů je velmi reálné
B	☐	strategie, metodika a postupy řešení jsou v současné době v oboru standardně používané, dosažení předpokládaných cílů je reálné
C	☐	strategie, metodika a postupy jsou standardně používané v oboru, avšak v současné době překonané, dosažení předpokládaných cílů je však možné
D	☐	strategie, metodika a postupy řešení neumožňují v plné míře dosažení plánovaných cílů
E	☐	strategie, metodika a postupy řešení nejsou jasně a konkrétně formulované

Komentář:

Jedná se o moderním způsobem koncipovaný VZ se cílem komplexní analýzy modelových interakcí v ekosystémech a to na úrovních populací, organismů a molekul. Metody zvolené v jednotlivých tématických blocích jsou zcela adekvátní a odpovídají nejmodernějším poznatků laboratorních a experimentálních technologií počátku 21. století. Zvláště však oceňuji strategie/uspořádání ekologických/terénních experimentů, sběr a zpracování dat včetně molekulových.

1.3.b. Řešitelský tým (posouzení kvalifikační a věkové struktury a pracovní kapacity řešitelského týmu zejména z hlediska předpokladu dlouhodobé stability týmu a realizovatelnosti výzkumného záměru – body D1-D4 návrhu výzkumného záměru)

A	☒	v řešitelském týmu je řada výrazných vědeckých osobností, tvůrčí kapacita i dlouhodobá perspektiva řešitelského týmu jsou velmi dobré
B	☐	v řešitelském týmu jsou vědecké osobnosti, kapacita týmu je dostačující a tým má perspektivu i po období řešení záměru
C	☐	v řešitelském týmu jsou zastoupeni zkušení vědci, ačkoliv současná pracovní kapacita týmu je dostačující, dlouhodobá personální perspektiva týmu není zajištěna
D	☐	tým již má předchozí zkušenosti, lze očekávat postupné dozrávání vedoucích osobností týmu, kapacita týmu není dostatečná vzhledem k náročnosti cílů
E	☐	kvalifikační struktura a pracovní kapacita týmu neodpovídají předpokládaným činnostem a cílům, výrazné vědecké osobnosti nejsou zastoupeny nebo mají jen nevýznamný kapacitní podíl, struktura týmu nezaručuje jeho dlouhodobější stabilitu a rozvoj

Komentář:

Personální parametry (kvalifikační struktura, věk, pracovní kapacita) jsou silnou stránkou návrhu VZ. Převažují naprosto jednoznačně kolegyně a kolegové (celkem 20) v optimální věkové kategorii (30-40) s vyváženým zastoupením kategorie 40-50 zejména v roli koordinátorů a vedoucích dílčích týmů. Z celkového počtu 53 pracovníků na seznamu kmenových členů VZ je pouze 5 starších 50 let.

1.3.c. Infrastruktura (posouzení stávajícího a pořizovaného technického a přístrojového vybavení jako předpokladu pro řešení výzkumného záměru – body E1 a E2 návrhu výzkumného záměru)

A	☒	infrastruktura, technické a přístrojové vybavení jsou na vysoké úrovni a jsou systematicky rozvíjeny, prostředky poskytnuté v rámci výzkumného záměru pomohou udržet řešitelské pracoviště na špičkové světové úrovni
B	☐	infrastruktura, technické a přístrojové vybavení jsou na dobré úrovni a odpovídají současným potřebám pracoviště, prostředky poskytnuté v rámci výzkumného záměru pomohou přiblížit vybavení řešitelského pracoviště špičkové světové úrovni
C	☐	infrastruktura, technické a přístrojové vybavení jsou na průměrné úrovni, ale prostředky poskytnuté v rámci výzkumného záměru pomohou zlepšit tento stav na úroveň umožňující proveditelnost záměru
D	☐	infrastruktura, technické a přístrojové vybavení jsou na nízké úrovni, prostředky poskytnuté v rámci výzkumného záměru sice zlepší současný stav, ale objem nutných prostředků je příliš vysoký vzhledem k dalším podmínkám proveditelnosti
E	☐	infrastruktura, technické a přístrojové vybavení jsou nedostatečné a je prakticky jisté, že nově investované prostředky by nebyly účelně využity

Komentář:

technické zázemí a infrastruktura navrhovaného VZ je vynikající, díky velkým projektům v nedávné minulosti, zejména dvěma VS-kám vznikly instrumentálně dobře vybavené laboratoře, které slouží v některých případech jako společné pro biologickou sekci fakulty (Genomicko-proteomická lab.). navíc podrobně dokumentovaný a dobře promyšlený plán nákupu přístrojových investic v jednotlivých letech řešení VZ potvrzuje, že tvůrci návrhu jsou plně kompetentními badateli, kteří jsou bezvadně obeznámeni s potřebami moderní laboratorní technologie v eko-biologických vědách.

1.3.d. Časový harmonogram řešení (bod C7 návrhu výzkumného záměru)

A	☒	časové rozvržení řešení je navrženo optimálně vzhledem k rozsahu a významu stanovených cílů
B	☐	časové rozvržení řešení je stanoveno přiměřeně a je vysoká pravděpodobnost dodržení jednotlivých dílčích etap
C	☐	časové rozpětí řešení je sice přiměřené cílům, ale jeho členění do dílčích etap není optimální
D	☐	cíle a předpokládané výsledky neodpovídají navrženému časovému plánu

Komentář:

Časový rozvrh VZ je naprosto v pořádku, neshledal jsme žádných logických pochybení, návrh dobře propojuje v čase potřeby dlouhodobějších eko-biologických experimentů s laboratorními závěry a s modelovými experimenty v laboratořích.

1.3.e. Finanční zabezpečení (body F1 a F2 návrhu výzkumného záměru)

A	☒	finanční zabezpečení je z hlediska výše, struktury a časového rozložení přiměřené a promyšlené, dává předpoklady pro hospodárné zajištění plánovaného řešení
B	☐	celkové finanční zabezpečení je přiměřené, ale náklady v jednotlivých letech neodpovídají rozvržení časového plánu do jednotlivých kroků (etap)
C	☐	celkové finanční zabezpečení je sice přiměřené, ale struktura nákladů neodpovídá způsobu řešení, materiálovému a personálnímu zajištění a předpokládaným cílům
D	☐	finanční zabezpečení je nadhodnocené, nebo nedostatečně zdůvodněné (v komentáři specifikujte ve kterých položkách)
E	☐	finanční zabezpečení je nepromyšlené a pro řešení nedostatečné (v komentáři specifikujte ve kterých položkách)

Komentář:

Rozpočtový plán/předpoklad je v návrhu připraven vyváženě a odráží dobře reálné potřeby špičkového výzkumu i reálné možnosti a to jak ve mzdových prostředcích, tak i v neinvestičních a kapitálových položkách. Domnívám se, že 50 – 60% podíl osobních nákladů v průběhu řešení VZ je rozumné nastavení finančních požadavků.

2. Vyjádření oponenta

2.1. Souhrnné stanovisko oponenta k návrhu výzkumného záměru

V následujících odstavcích jsou uvedeny možné charakteristiky, které klasifikují celkovou kvalitu výzkumného záměru pracoviště. Do rámečku napište, prosím, **jednu** z uvedených charakteristik (písmeno **A** až **E**), která je **nejbližší** Vašemu názoru na posuzovaný výzkumný záměr. Zdůvodnění Vašeho stanoviska uveďte v komentáři (bod 2.2.)

A

A Vynikající

Vymezení předmětu výzkumné činnosti plně vystihuje nebo spoluvytváří současný světový trend rozvoje oboru. Pracoviště udržuje velmi dobrý aktivní kontakt s řadou předních vědeckých pracovišť v zahraničí s účastí na společných projektech, v řešitelském týmu pracuje dostatečný počet vědeckých osobností a jeho dosavadní výsledky jsou zárukou velmi významného přínosu pracoviště k řešení aktuálních vědeckých problémů oboru v příštích letech. Formulace záměru odráží jasnou strategii budoucího rozvoje pracoviště a předpoklady pro jeho kvalitní realizaci jsou nepochybné.

B Velmi kvalitní

Vymezení předmětu výzkumné činnosti navazuje na dlouhodobý trend rozvoje oboru. Pracoviště udržuje dostatečně četné kontakty s vědeckými pracovišti v zahraničí. V řešitelském týmu pracuje několik vědeckých osobností a jeho dosavadní výsledky jsou zárukou přínosu k řešení vědeckých problémů oboru v příštích letech. Formulace záměru poskytuje dostatečné a úplné informace o budoucím rozvoji pracoviště. Realizace záměru na dobré úrovni je vysoce pravděpodobná.

C Dobrý

Vymezení předmětu výzkumné činnosti navazuje na základní problémy řešené v oboru. Pracoviště má jisté kontakty s vědeckými pracovišti v zahraničí i reálnou možnost navázat další. Řešitelský tým a jeho dosavadní výsledky dávají dobré předpoklady přínosu k řešení vědeckých problémů oboru v příštích letech. Formulace záměru neposkytuje dostatečně přesné informace o budoucím rozvoji pracoviště. Realizace záměru v celém rozsahu není zcela zaručena.

D Vyhovující (s výhradami)

Vymezení předmětu výzkumné činnosti navazuje na dlouhodobý trend rozvoje oboru. Pracoviště má pouze slabé kontakty s vědeckými pracovišti v zahraničí a v řešitelském týmu nejsou dostatečně zastoupeny výrazné vědecké osobnosti. Dosavadní výsledky sice naznačují možnost zlepšení v příštích letech, ale formulace záměru neposkytuje dostatečně konkrétní informace o budoucím rozvoji pracoviště. Úspěšná realizace záměru v předložené podobě je málo pravděpodobná.

E Nevyhovující

Předložený záměr má některý z následujících závažných nedostatků:

- řešitelský tým postrádá tvůrčí vědecké osobnosti,
- dosavadní výsledky řešitelského týmu nenašly žádnou, či jen velmi slabou odezvu v odborných kruzích či v aplikační sféře v oboru,
- formulace záměru je nejasná a neposkytuje informace podstatné pro posouzení možnosti realizace záměru.

2.2. Komentář (zdůvodnění souhrnného stanoviska; zde se můžete vyjádřit i k dalším aspektům návrhu výzkumného záměru, které nejsou postiženy v části 1 posudku oponenta)

Návrh VZ je připraven po obsahové i formální stránce naprosto vzorně, jeho kvalita je umocněná kvalitou celého řešitelského týmu a to rovnoměrně v širokém tématickém spektru. Jedná se o moderně koncipovaný program, o jehož splnění nepochybuji, přinese početnou produkci mimořádně kvalitních publikací, přispěje významně k dalšímu zkvalitnění badatelské a potažmo pedagogické práce na PřF UK.